

OCTUBRE 2021

**INFORME ESTAT DE
L'ASSOCIACIONISME JUVENIL**

HORTA-GUINARDÓ

INTRODUCCIÓ

Els informes de l'Estat de l'Associacionisme Juvenil del CRAJ i del CJB són una eina de treball, politització i visibilitat de **les circumstàncies, demandes i necessitats de l'associacionisme juvenil de base comunitària** a la ciutat de Barcelona.

Entenem associacions juvenils de base comunitària com a joves que s'organitzen voluntàriament amb una finalitat d'implicació col·lectiva a l'entorn i de transformació dels barris. Col·lectius sempre liderats i gestionats per persones joves.

Per nosaltres és important assegurar que l'associacionisme juvenil de base comunitària **pugui desenvolupar els seus projectes en tant que motors de cohesió social** i implicació comunitària en el seu entorn més proper i **garantir el dinamisme, continuïtat i creació de teixit associatiu al territori**.

Aquests informes es duen a terme amb la col·laboració d'aquells col·lectius que, complint els criteris anteriors, es disposen a participar dels espais de trobada que ofereixen el CRAJ i el CJB. En aquests espais, els col·lectius poden exposar com perceben l'estat de l'associacionisme juvenil al territori en relació amb 3 eixos; **espais dignes, espai públic i comunitat**.

Hem escollit aquests eixos després de detectar necessitats comunes de l'associacionisme juvenil de base comunitària a tota la ciutat de Barcelona que necessiten ser abordades seguint la idiosincràsia de cada barri i districte.

Els 3 eixos:

Espai digne

Espai públic

Comunitat

COM ESTAN LES JOVES DEL DISTRICTE

Demografia

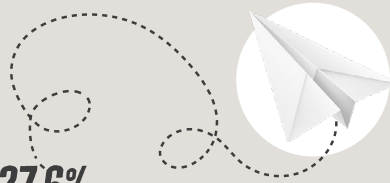
14,5%
16-29 anys. ¹

Interculturalitat i arrelament

27,6%

joves de 15 a 29 anys tenen nacionalitat estrangera. ²

Educació

31,7% Estudis universitaris ³
75,8% Estudis postobligatoris ³

* **32,9%** d'alumnat d'ESO i el **44,5%** d'alumnat de Batxillerat estudia en **centres públics**. Al conjunt de Barcelona són el 36,3% i el 37,1% respectivament. ⁴

Treball

Salari mitjà joves de 16 a 24 anys. ⁵

9.365,8€

Salari mitjà joves de 25 a 29 anys. ⁵

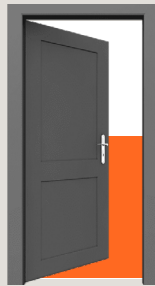
18.948€

Habitatge i emancipació

818,4€

preu registrat mitjà dels habitatges de lloguer

* Al conjunt de la ciutat 980,5€. ⁶

Renda

17.071€

renda familiar disponible anual per càpita

* Territori amb més RFD, un 22% inferior que la mitjana de Barcelona. ⁷

* 1 Dades padró 2020
2 Dades padró 2020
3 Dades del Padró de 2019

4 Dades del curs 2017-18, el darrer amb aquestes dades públiques
5 Dades OMD, Departament d'Estadística i Difusió de Dades, a partir de l'explotació de la MCVL 2018
6 Registre HPO 2018

7 RFD 2017

COM PARTICIPEN LES JOVES DEL DISTRICTE?

Al districte d'Horta-Guinardó hi ha un total de 42 entitats juvenils, de les quals 36 són associacions juvenils autogestionades i de base comunitària. En el següent gràfic es mostren les tipologies d'aquestes 36 associacions juvenils, ja que és amb les que es busca treballar des de l'Àrea de Territori:

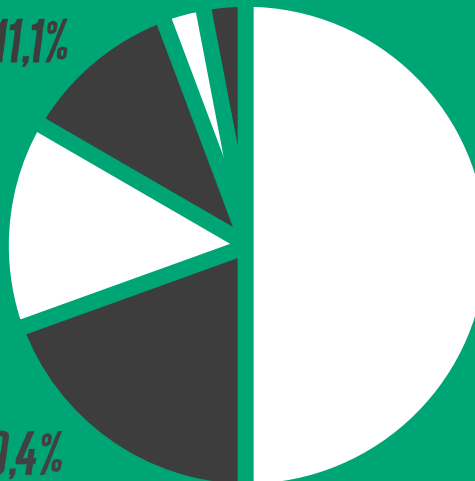
Esportiva i excursionista (1) **2,7%** Plataformes territorials i xarxes **2,7%**

Moviments socials i col·lectius d'incidència (4) **11,1%**

Altres (5) **13,8%**

Cultural (7) **19,4%**

50% Educatives (18)

Finalment, han participat en aquest informe 9 associacions, de les quals 8 són entitats i 1 és una plataforma territorial. Ha participat el Consell de la Joventut d'Horta-Guinardó (CJD7), els espais Torxa, Xangó i Isard, els Diables d'Horta, l'AEIG El Carmel, l'AE Francesc Xavier i les entitats Boca Ràdio i EINA.

COM ESTAN LES ORGANITZACIONS JUVENILS DEL DISTRICTE?

CJD7

Esplai Torxa

Esplai Xangó

Esplai Isard

Temàtica

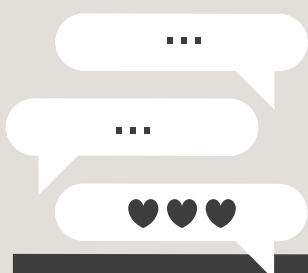
Indicadors

Espai digne

Espai públic

Comunitat

1

Gestió de l'espai en relació amb el desenvolupament del projecte

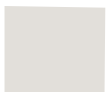
2

Condicions de l'espai

3

Estabilitat/continuitat de l'espai

4

Ús de l'espai públic en activitats ordinàries

5

Tramitació de permisos per esdeveniments extraordinaris a la via pública conforme normativa

6

Relació amb el veïnat

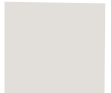
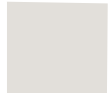
7

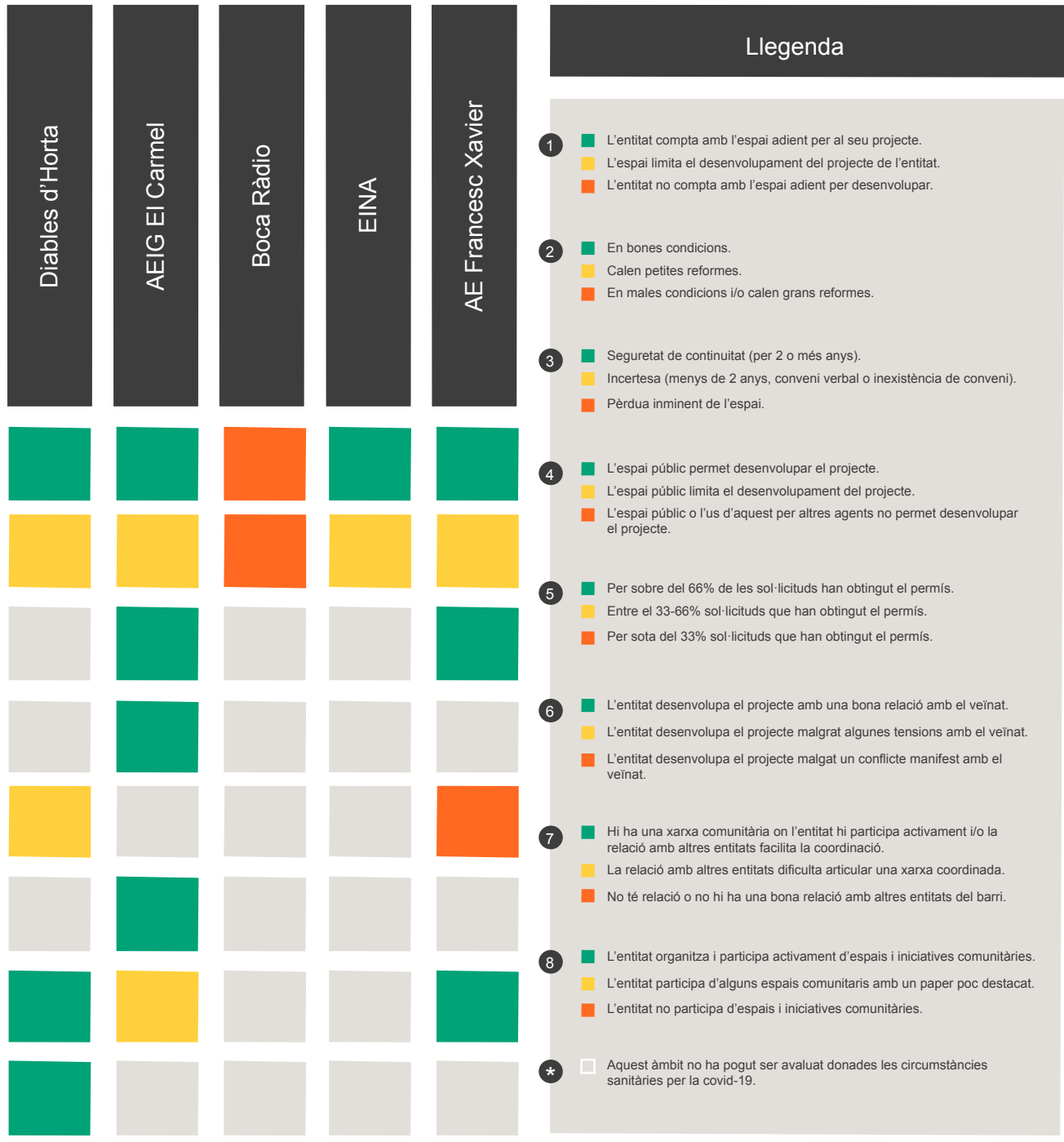
Relació amb altres entitats del territori

8

Participació de l'entitat en espais comunitaris

Llegenda

- 1
 - Verd L'entitat compta amb l'espai adient per al seu projecte.
 - Verd L'espai limita el desenvolupament del projecte de l'entitat.
 - Verd L'entitat no compta amb l'espai adient per desenvolupar.
- 2
 - Verd En bones condicions.
 - Verd Calen petites reformes.
 - Verd En males condicions i/o calen grans reformes.
- 3
 - Verd Seguretat de continuïtat (per 2 o més anys).
 - Verd Incertesa (menys de 2 anys, conveni verbal o inexistència de conveni).
 - Verd Pèrdua imminent de l'espai.
- 4
 - Verd L'espai públic permet desenvolupar el projecte.
 - Verd L'espai públic limita el desenvolupament del projecte.
 - Verd L'espai públic o l'us d'aquest per altres agents no permet desenvolupar el projecte.
- 5
 - Verd Per sobre del 66% de les sol·licituds han obtingut el permís.
 - Verd Entre el 33-66% sol·licituds que han obtingut el permís.
 - Verd Per sota del 33% sol·licituds que han obtingut el permís.
- 6
 - Verd L'entitat desenvolupa el projecte amb una bona relació amb el veïnat.
 - Verd L'entitat desenvolupa el projecte malgrat algunes tensions amb el veïnat.
 - Verd L'entitat desenvolupa el projecte malgrat un conflicte manifest amb el veïnat.
- 7
 - Verd Hi ha una xarxa comunitària on l'entitat hi participa activament i/o la relació amb altres entitats facilita la coordinació.
 - Verd La relació amb altres entitats dificulta articular una xarxa coordinada.
 - Verd No té relació o no hi ha una bona relació amb altres entitats del barri.
- 8
 - Verd L'entitat organitza i participa activament d'espais i iniciatives comunitàries.
 - Verd L'entitat participa d'alguns espais comunitaris amb un paper poc destacat.
 - Verd L'entitat no participa d'espais i iniciatives comunitàries.
- *
 - Verd Aquest àmbit no ha pogut ser avaluat donades les circumstàncies sanitàries per la covid-19.

Des del CJB hem elaborat uns indicadors per valorar si es donen les condicions necessàries per promoure l'associacionisme juvenil des d'una perspectiva comunitària. Aquest semàfor plasma la situació en la que es troben les diferents entitats o plataformes en relació a aquests indicadors.

QUÈ DEMANEN LES ORGANITZACIONS JUVENILS?

Els reptes clau de l'any per l'associacionisme juvenil del districte:

1. Renovar el conveni de gestió de la planta baixa de Can Crehuet i estudiar la rehabilitació de les dues plantes superiors

Arran de la covid-19, la renovació del conveni de gestió de l'espai va quedar aturat i ara s'està tornant a reactivar el procés. Es tracta d'un espai compartit entre el CJD7 i la Coordinadora d'entitats d'Horta. Així doncs agrupa entitats diverses del territori on desenvolupen les seves activitats. Hi ha varies entitats juvenils interessades en el projecte, el qual donaria resposta a les necessitats d'espais que tenen ara mateix. Des del CJD7 es demana tancar la renovació del conveni de la planta baixa i estudiar la rehabilitació de la resta de plantes, ja que calen grans arranjaments que és necessari que assumeixi districte

2. Habilitar els equipaments municipals del territori per tal que donin resposta a les necessitats de l'associacionisme juvenil

Moltes entitats juvenils es troben i duen a terme les seves activitats en equipaments municipals (espais joves, centres cívics, etc.). Ara bé, aquests sovint no donen resposta a la realitat d'aquestes, ja sigui per condicions de l'espai, horaris, usos... La normativa de la covid-19 ha evidenciat aquest fet en el moment que moltes entitats han vist que la seva activitat era restringida. Per exemple, Boca Ràdio es troba sense poder utilitzar els estudis de ràdio des de fa més d'un any i, per tant, sense poder desenvolupar la seva activitat essencial. O bé, espais i caus s'han trobat sense poder dur a terme les activitats amb infants en aquests espais per la reducció de l'aforament.

3. Facilitar l'organització de correfocs a l'espai públic

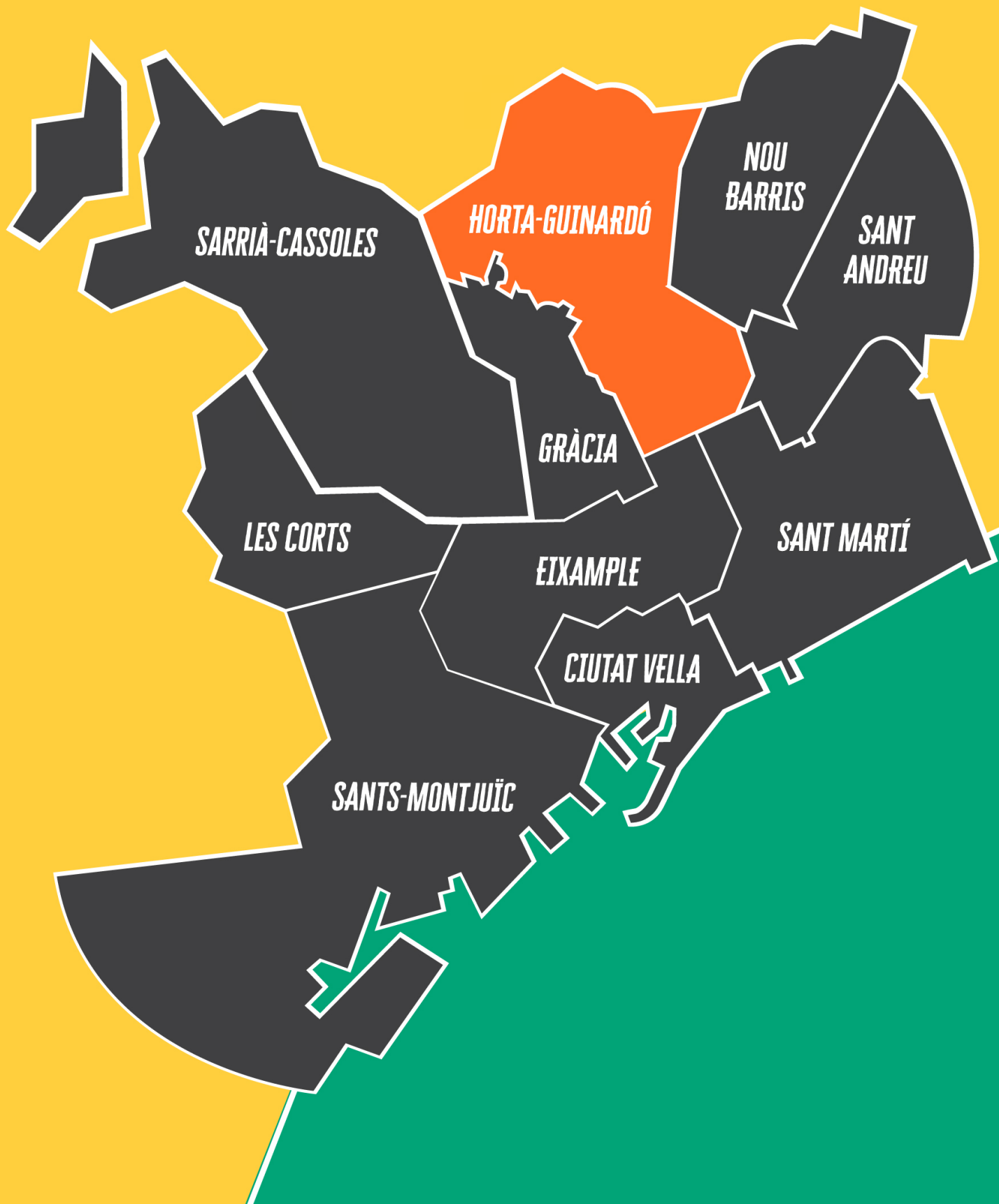
Les entitats culturals que organitzen activitats de foc a l'espai públic sovint es troben amb grans dificultats per desenvolupar les seves activitats. Per exemple, es troben amb traves per aconseguir permisos de foc a la via pública o bé, són activitats amb un alt cost econòmic que a vegades no poden assumir. Aquest fet provoca que hagin de marxar fora de la ciutat a fer els seus correfocs. Per aquest motiu, demanen que es facilitin els permisos de foc, així com els recursos necessaris.

QUINA ÉS L'APOSTA DEL CJB?

Al CJB, i en concret a l'àmbit de Territori, treballem en la detecció de les necessitats de l'associacionisme juvenil de cada districte de la ciutat. Aquest apropament a cada barri i districte, ens ha permès elaborar unes demandes que es fan comunes a nivell de ciutat que plasmem a continuació:

- * **Establir mesures que permetin el desenvolupament de l'associacionisme de forma segura en el marc de la covid-19.** En la gestió de la crisi sanitària derivada per la covid-19 s'han desenvolupat diverses mesures per fer front a la pandèmia, les quals es van actualitzant segons les circumstàncies sanitàries. En aquestes mesures però no s'estan incloent prou mesures específiques per a l'associacionisme, de manera la organització col·lectiva s'està veient especialment afectada. Defensem la necessitat de protegir l'associacionisme de manera específica i reivindicuem la necessitat de reconèixer els projectes comunitaris que es construeixen de forma autogestionada des del jovent associat.
- * **Garantir el desenvolupament de les activitats del lleure educatiu en el context restrictiu per la gestió de la covid-19.** La pandèmia està provocant un greuge important en la vida i les possibilitats del lleure educatiu. Les necessitats dels agrupaments i dels espais estan quedant relegades en un segon pla per poder garantir el desenvolupament de l'escolarització, ja que molts espais i agrupaments allotjats en escoles s'estan trobant que es queden sense espai o les sales d'equipaments municipals que utilitzaven estan sent ocupades per aules. Per això, la reivindicació del lleure és que poder continuar fent educació formal no vagi en detriment de poder fer educació no formal i, per tant, compatibilitzar el desenvolupament d'ambdues, ja que es realitzen en horaris diferents i no haurien de ser excloents.
- 1. **Enfortir el teixit associatiu dels barris,** posant al centre a les persones que l'habiten i construint una ciutat des de la comunitat. Per això, són primordials polítiques que no desplacin dels barris a l'associacionisme juvenil, ja que la pressió turística i immobiliària i els processos de gentrificació generen dificultats en l'ús d'espai públic per part de les persones joves i les organitzacions juvenils.
- 2. **Donar reconeixement i suport a iniciatives i projectes juvenils autogestionats** amb una identitat i autonomia pròpies que inclouen una forta dimensió educativa i comunitària. Per tant, considerem que districte té la responsabilitat d'implicar a les persones joves en els processos de gestió d'equipaments juvenils si vol assolir una participació alta en la implicació de persones joves en processos que repercuteixen directament en l'entorn.
- 3. **Reformular els processos participatius i els espais de participació tenint en compte la participació juvenil:** repensar els espais de participació municipals i de districtes per tal d'engrescar a les organitzacions juvenils a participar i a entendre aquests processos com a útils, efectius, transparents i que responen a les voluntats i necessitats de l'associacionisme.
- 4. **Oferir espais on l'associacionisme pugui desenvolupar les seves activitats en condicions adequades,** organitzar-se autònomament i, si existeix necessitat i demanda, poder optar-ne a la gestió completa.
- 5. **Complir el percentatge d'habitatge dotacional per a joves.** És primordial poder garantir que les joves dels barris puguin permetre's emancipar-se al propi barri. El desplaçament de les joves a altres barris també té un efecte directe en les dificultats de consolidació de l'associacionisme juvenil i no juvenil.
- 6. **Orientar les polítiques públiques de joventut a tota la franja d'aquesta,** entenent que els interessos i necessitats varien al llarg de la franja i fent especial èmfasi en les persones joves de 25 a 30 anys, sovint poc prioritzades.
- 7. **Facilitar el desenvolupament d'activitats extraordinàries amb vocació pública a l'espai públic:** proporcionar recursos, acompanyament en la gestió dels permisos, promoure localitzacions centríques i horaris que responguin a les necessitats de les organitzacions respectant les necessitats del veïnat.
- 8. **Treballar els efectes de la intergeneracionalitat en les relacions entre l'associacionisme juvenil i districte,** ja que sovint es reproduïxen lògiques adultcentristes en aquestes pràctiques. Per això, creiem important generar espais de formació i presa de consciència sobre l'adultcentrisme per tal de transformar les relacions intergeneracionals cap a relacions més horitzontals i igualitàries.

MAPA DELS DISTRICTES DE BARCELONA

Coordina:

Centre de Recursos
per a les Associacions Juvenils
de Barcelona

Participa:

Consell de la Joventut d'Horta-Guinardó (CJD7), els espais Torxa, Xangó i Isard, els Diablers d'Horta, l'AEIG El Carmel, l'AE Francesc Xavier i les entitats Boca Ràdio i EINA.